

Naša št.: 90.01.01-14/2026-1000-14
Vaša št.: 0073-13/2026
Datum: 21. 9. 2026

Pošta Slovenije d.o.o.

Divizija Pisma
Slomškov trg 10
2500 MARIBOR
T: (02) 449 2124
E: info@posta.si
www.posta.si

**Agencija za komunikacijska omrežja in
storitve RS
Stegne 7
1000 LJUBLJANA**

info.box@akos-rs.si

**Zadeva: Pripombe na predlog Splošnega akta o računovodskih informacijah
in izračunu neto stroška obveznosti univerzalne poštne storitve – št. 0073-13/2026.**

V skladu s pozivom Agencije za komunikacijska omrežja in storitve RS (v nadaljevanju: AKOS) z dne 28. 8. 2026 na spletni strani v sklopu javne obravnave predloga Splošnega akta o računovodskih informacijah in izračunu neto stroška obveznosti univerzalne poštne storitve (v nadaljevanju: Splošni akt) Pošta Slovenije d.o.o. podaja pripombe glede opredelitve nepravičnega finančnega bremena in določitve praga za njegovo ugotavljanje.

1. Predmet pripombe

10. člen (nepravično finančno breme) Splošnega akta, se spremeni tako, da se prag za ugotovitev nepravičnega finančnega bremena določi v višini **2 % prihodkov iz univerzalne poštne storitve** (v nadaljevanju: UPS) in ne v višini 3 %, in sicer:

»10. člen

(nepravično finančno breme)

*Nepravično finančno breme izvajanja univerzalne poštne storitve je tisto breme, ki je za izvajalca univerzalne poštne storitve nepravično glede na njegovo zmožnost nositi to breme, glede na vse njegove značilnosti, vključno z obsegom sredstev, ekonomskim in finančnim stanjem ter tržnim deležem in **presega 2 % ustvarjenih prihodkov iz univerzalne poštne storitve.***«

2. Obrazložitev

Ekonomska podlaga določitve višine prihodkov

Predlog Pošte Slovenije d.o.o. temelji na vsebini predhodne analize, ki jo je za AKOS izvedla svetovalna družba EconLab d.o.o. in jo je AKOS povzela v javno objavljenem dokumentu »Metodologija in sestavine izračuna neto stroška univerzalne poštne storitve ter opredelitev nepravičnega finančnega bremena« (stran 25: AKOS daljše poročilo), in sicer na razmerju med neto stroškom in prihodki UPS, na strukturnem zmanjševanju obsega pisemskih storitev ter na načelu sorazmernosti pri presoji bremena.

V navedeni predhodni analizi je bil kot približek običajnemu poslovnemu tveganju uporabljen kazalnik volatilnosti EBIT-marže. EconLab je na podlagi podatkov izračunal volatilnost EBIT-marže Pošte Slovenije v višini 2,0 %, segmenta UPS Pošte Slovenije v višini 2,2 % ter izvajalcev zamenljivih poštних storitev v višini 2,2 %.

Na tej podlagi je izvajalec analize izrecno predlagal, da se prag za določitev nepravilnega finančnega bremena določi pri 2 % prihodkov iz UPS, pri čemer je AKOS navedeno povzel v prej navedenem dokumentu. Predlog Pošte Slovenije v višini 2 % prihodkov iz UPS, torej ni arbitrarno predlagana vrednost, temveč je neposredno povezana z ocenjeno ravniyo običajnega poslovnega tveganja izvajalca, ki izhaja iz strokovnega mnenja svetovalne družbe, ki ga je povzela AKOS.

Objavljen predlog Splošnega akta, ki predvideva višino 3 % prihodkov iz UPS, od navedene strokovne podlage bistveno odstopa, pri čemer iz samega splošnega akta ali priložene obrazložitve s strani AKOS, ni zaznati novih ekonomskih analiz, ki bi utemeljevale razlog odstopa od 2 % prihodkov iz USO. Drži sicer, da je AKOS zapisala, da je analizirala prispevke objavljene na spletni strani Cullen International ter ugotovitve delovne skupine v okviru ERGP (skupine regulatorjev poštних storitev držav članic), ki je v letu 2025 proučevala financiranje univerzalne poštne storitve, vendar navedeno ne gre razumeti v smeri novih ekonomsko dokazljivih podlag za določitev primerne višine odstotka prihodkov, ki šteje za nepravilno finančno breme v okviru t. i. neto stroška. Le-to namreč neposredno izhaja iz prej navedenega javno objavljenega dokumenta s strani AKOS, ki je povzel ekonomsko utemeljeno višino prihodkov izvajalca USO, ki štejejo za nepravilno finančno breme, upoštevajoč stanje v Republiki Sloveniji.

Strukturni upad UPS in trajnost bremena

AKOS v predhodni analizi ugotavlja, da trg poštних storitev doživlja strukturne spremembe: pisma kot način komunikacije praktično nadomeščajo elektronske storitve, e-trgovina pa spodbuja rast paketnih storitev. Ob e-substituciji in zahtevani transformaciji postaja univerzalna storitev vse večje breme.

Predhodna analiza kot eno od ključnih meril navaja trajnost bremena. Nepravilno finančno breme je praviloma povezano s strukturnim, ne zgolj enkratnim oziroma cikličnim pojavom. Presojati je treba, ali je neto strošek prisoten več zaporednih let, odporen na notranje in zunanje prilagoditve ter posledica trajnih regulatornih obveznosti in ne začasnih tržnih nihanj. Strukturno zmanjševanje pisemske pošte in relativna fiksnost stroškov omrežja je zato okoliščina, ki jo je treba upoštevati pri določitvi praga.

Učinkovitost izvajalca je že varovana v metodologiji izračuna neto stroška

Morebitna utemeljitev višjega praga s potrebo po spodbujanju učinkovitosti ni prepričljiva, če se upošteva celotna metodologija. Ta že vsebuje varovalke pred priznavanjem neučinkovitosti: pri izračunu neto stroška se upoštevajo izognjeni stroški, izgubljeni prihodki in koristi, pri čemer so predvidene tudi primerjave z učinkovitimi izvajalci in regulatorne korekcije.

Višji prag zato pomeni dodatno breme nad že izvedenimi korekcijami. Pri 3-odstotnem pragu bi moral izvajalec najprej dokazati oziroma prestati korekcije zaradi neučinkovitosti, nato pa bi moral še sam nositi breme do 3 % prihodkov UPS.

Upoštevanje koristi in preprečevanje prekomerne kompenzacije

Predhodna analiza izrecno zahteva upoštevanje oprijemljivih in neoprijemljivih koristi, ki jih izvajalec pridobiva zaradi izvajanja UPS. Neto strošek se torej že ugotavlja po upoštevanju relevantnih koristi.

Poleg tega analiza poudarja, da je treba pri presoji nepravičnega finančnega bremena gledati celotno sliko: ekonomsko moč izvajalca, vpliv na kapitalsko strukturo, donosnost vloženega kapitala, sposobnost trajnega izpolnjevanja obveznosti ter koristi, povezane z UPS.

Sklepno

Na podlagi navedenega Pošta Slovenije predlaga, da AKOS prag nepravičnega finančnega bremena določi v višini **2 % prihodkov iz UPS**. Takšna rešitev ima neposredno ekonomsko podlago v predhodni analizi AKOS, je skladna z načelom sorazmernosti, upošteva dejansko poslovno tveganje izvajalca in bolje upošteva strukturno zmanjševanje obsega pisemskih storitev.

Hkrati 2-odstotni prag ne izključuje individualne regulatorne presoje. Nasprotno: omogoča jasen in merljiv prag, ob katerem se lahko dodatno presodijo finančni položaj izvajalca, trajnost bremena, razvoj trga in druge okoliščine. S tem se preprečujeta tako avtomatična kompenzacija običajnega poslovnega tveganja kot tudi tveganje, da bi bil prag zaradi strukturnega padanja prihodkov UPS postavljen previsoko.

S spoštovanjem.

 Pošta Slovenije

Podpisnik: Karmen Lebe Grajf
Izdajatelj: RekonoSign RSA QC CA1
Št. certifikata: 02ABF823659F044B
Potek veljavnosti: 21. 01. 2030
Čas podpisa: 21. 09. 2026 13:51

Mag. Karmen Lebe Grajf
Direktorica Divizije Pisma

 Pošta Slovenije

Podpisnik: Matejka Ban
Izdajatelj: RekonoSign RSA QC CA1
Št. certifikata: 57FC7B5B6FC644A1
Potek veljavnosti: 10. 09. 2030
Čas podpisa: 21. 09. 2026 21:19

Matejka Ban
Direktorica OE Kontroling